

prodaji i ugovorom o prijevozu. Ugovorne klauzule o snošenju lučkih i drugih troškova mogu proizlaziti iz jedne i druge vrste poslova. Za luku je irelevantno iz kojeg posla odnosna klauzula proistjeće. Treba posebno naglasiti da se radi o lučkoj naknadi za korištenje obale u svrhu iskrcaja tereta. Medjutim potpuno je druga situacija za plaćanje naknade slagaču za izvršen iskrcaj. Tu je naknadu dužan platiti onaj koji je sa slagačem sklopio ugovor o iskrcaju, a ne brod kao takav. Ni u ovim odnosima nije relevantno što je u pogledu ovog plaćanja ugovoreno između brodarka i njegovih sukontrahenata.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-S1-351/77-2
od 27.IV 1977.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, prof.dr Velimir Filipović

Povreda carinika na brodu - Brodar nije odgovoran za povredu carinika koji je prilikom carinskog pregleda pao u brodsko skladište, ako je u skladište ušao dok je ono bilo zamračeno a brodar nije prekršio propise o poduzimanju zaštitnih mjera - Brodar je dužan postaviti ograde na otvorima brodskih skladišta samo za vrijeme operacija ukrcaja i iskrcaja tereta, a ne i za vrijeme vršenja carinskog nadzora

Tužitelj je carinski službenik, a tuženi je brodar.

Medju strankama je sporno da li je tuženi brodar broda "Beltegeuse" dužan naknaditi tužitelju 301.000.- din. na ime naknade štete nastale uslijed tjelesnih povreda koje je tužitelj zadobio padom u skladište odnosno broda prilikom carinskog pregleda.

Prvostepeni sud pobijanom presudom odbio je tužitelja u cijelosti sa zahtjevom i osudio ga da plati tuženom parnični trošak od din. 5.400.- iz razloga, jer je nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza našao da do pada tužitelja u brodsko skladište, a time i do tjelesnih povreda, nije došlo krivnjom tuženog brodarka odnosno osoba za koje tuženi brodar odgovara. Iz nesporno utvrđenih činjenica slijedi da je tužitelj dana 15.XI 1972. g. u svojstvu carinskog radnika bio na tužiteljevom brodu i da je prilikom carinskog pregleda broda i to baš skladišta br.5 pao

između palublja u skladište i povrijedio se; da se carinski pregled vršio dok se brod nalazio na sidrištu; da je pregled vršen u sumraku, te je unutrašnjost broda bila mračna, jer su poklopci skladišta na palubi bili zatvoreni, a skladište nije bilo osvijetljeno električnom rasvjetom; da je otvor donjeg dijela skladišta (Tweendeck) bio otvoren; da na otvoru skladišta nije bila postavljena zaštitna ograda; da je 9 vreća umjetnog gnojiva bilo složeno samo u prvoj polovici skladišta prema pramcu a nije bilo naslagano po čitavom dnu skladišta; da je tužitelju prilikom pregleda broda od strane zapovjednika broda bio dodijeljen jedan član posade kao pratnja; da je tužitelj ušao u neosvijetljeni krmeni dio skladišta i pao.

Iz utvrđenih okolnosti pod kojima je tužitelj pao, sud je utvrdio da je pratilac tužitelja, u namjeri da osvijetli međjupalublje, otišao uzeti pokretnu svjetiljku. U tom međjuvremenu tužitelj je, rasvjetljavajući mračan prostor vlastitom ručnom lampom za vrijeme dok je pratilac bio odsutan, pao u skladište. Pri ulazu u krmeni dio skladišta tužitelj je vidio i mogao vidjeti da je međjupalublje mračno te nije smio ni mogao ulaziti dok se ne osigura rasvjeta; kad je to učinio, sam je tužitelj kriv za svoj pad i štetu nastalu uslijed zadobivenih tjelesnih povreda. Neodlučno je što je otvor donjeg dijela skladišta bio otvoren u vrijeme dok je brod bio na sidrištu i dok se vršio carinski pregled. Ni jedan propis o zaštitnim mjerama na brodovima ne propisuje da otvor međjupalublja (Tweendecka) za vrijeme plovidbe i dok je brod na sidrištu, mora biti zatvoren. Tuženi nije bio dužan da oko skladišta br.5 na međjupalublju postavi zaštitnu ogradu visine 1,5 m za vrijeme dok se obavljao carinski pregled, jer ove zaštitne mjere moraju biti postavljene za vrijeme manipulacija s teretom - ukrcaj-iskrcaj, a ne i kad su otvori otvoreni ili se otkrivaju radi carinskog pregleda. Kako se u predmetnom slučaju nije radilo o vršenju manipulacija s teretom, u skladištu br.5 zaštitna ograda nije trebala biti postavljena. Sud nalazi da član posade broda tuženoga, koji je bio dodijeljen tužitelju kao pratnja, a koji nije posebno upozorio tužitelja da je skladište mračno i da je pokrov međjupalublja otvoren, te da je teret složen vertikalno i da nije postavljena zaštitna ograda oko otvora, nije time učinio nikakav propust na štetu tužitelja.

Tužitelj žalbom pobija presudu zbog nepravilno i nedovoljno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu, odnosno da se presuda ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Žalitelj u žalbi ističe da iz činjeničnog stanja kako je utvrđeno u spisu sud nije mogao zaključiti da su na brodu bile poduzete sve mjere zaštite pri radu i da je tuženi, odnosno članovi posade broda u predmetnom slučaju postupao sa dužnom pažnjom prilikom vršenja pregleda broda. Prvostepeni sud ocjenjujući pitanje odgovornosti tuženog broдача nalazi da ponašanje tužitelja nije bilo onakvo kako bi se on morao ponašati, kao da je tužitelj član posade broda, a ne osoba koja povremeno dolazi na brod i koja, prema tome, ne može imati ona znanja koja imaju članovi posade. Okolnost da je tuženi propustio da osvijetli pregledavani dio broda i da postavi zaštitnu ogradu, te što je propustio upozoriti tužitelja na opasnosti očito upućuje na krivnju tuženog za odnosni događaj, a ne kako to pobijana presuda uzima da odnosni propusti tuženog broдача nemaju nikakav značaj, jer je sve to tužitelj sam mogao uočiti.

Žalitelj ističe da sud neosnovano uzima da je tužitelj isključivo kriv za nesreću koja mu se desila za vrijeme carinskog pregleda broda. Pregled brodova vršio je tužitelj i ranije na drugim brodovima pa mu se nije desila nikakva nezgoda, a po prirodi posla koji obavlja, tužitelj je upućen samo na mjere sigurnosti koje se poduzimaju od strane broda. Iskustvo tužitelja ne može biti takvo da može izbjeći eventualne opasnosti koje slijede iz propusta poduzimanja dužnih mjera sigurnosti od strane broдача. U predmetnom slučaju neposredno po dolasku carinskih organa radi vršenja pregleda održan je kraći dogovor o pregledu i opsegu pregleda u prostoriji zapovjednika broda. Tužitelju je određena pratnja i pratilac je bio dužan da poduzme sve mjere opreznosti i zaštite carinskog organa i da im prilikom provodjenja po brodu osigura dovoljnu rasvjetu i druge mjere sigurnosti da bi se pregled broda mogao izvršiti bez opasnosti. Tek kad je član posade broda otvorio prostoriju koju je trebalo pregledati sjetio se da treba osvijetljenje, pa se jednostavno udaljio i propustio tužitelja i njegovog kolegu u prostoriji koja nije bila dovoljno rasvijetljena, pa je tužitelj u tako slabo osvijetljenoj prostoriji, a kako nije bila postavljena propisna zaštitna oграда, propao u grotlo broda. Ovo upućuje da je do štete došlo zbog nepoduzimanja potrebnih higijensko-zaštitnih mjera i ostalih mjera sigurnosti od strane tuženoga. Ističe nadalje da je tuženi propustio izvršiti svoju zakonsku dužnost da radnu nesreću prijavi nadležnom inspeksijskom organu, pa je na taj način propušteno da se na licu mjesta utvrde okolnosti pod kojima se nesreća dogodila.

Ovakovo ponašanje tuženoga i njegovih članova posade broda tijekom pregleda i nakon nesreće nikako ne upućuje na zaključak da bi nesreća bila posljedica jedino krivnje samog tužitelja.

U odgovoru na žalbu tuženi pobija navode i prijedloge žalbe te predlaže da se pobijana presuda potvrdi a žalba tužitelja odbije.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Prvostepeni sud rješavajući spor proveo je sve potrebne dokaze i utvrdio činjenice odlučne za pravilno rješenje spora, pa je na temelju tako utvrdjenog činjeničnog stanja donio presudu koju je jasno i iscrpno obrazložio. Tako utvrdjeno činjenično stanje i obrazloženje pobijane presude sud u cijelosti prihvaća.

Svoju tvrdnju u žalbi da na brodu nisu bile poduzete sve mjere zaštite tužitelj ničim ne dokazuje, utoliko prije što je sud pravilno utvrdio da ponašanje tužitelja nije bilo onakvo kako bi se on, kao razuman radnik, morao ponašati. Kad je član posade koji je bio dodijeljen tužitelju za pratnju ostavio tužitelja u medjupalublju koje je bilo zamračeno, time da je pošao po potrebno svjetlo, tužitelj kao razuman radnik zadužen za pregled broda nije trebao niti smio kretati se po zamračenom medjupalublju sam i bez pratnje, već je trebao čekati da dodje član posade koji mu je dodijeljen kao pratnja s potrebnim osvjetljenjem. Kad to tužitelj nije učinio, pravilno uzima prvostepeni sud da je tužitelj isključivo kriv za nesreću koja mu se desila za vrijeme carinskog pregleda broda.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-Sl-441/77-2
od 27.IV 1977.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, prof.dr Velimir
Filipović

Istovar tereta iz vagona i uskladištenje - Dispozicija upućena slagaču i skladištaru da istovari iz vagona robu i uskladišti je, obuhvaća i sve radnje potrebne da se vagon i vagonski pribor vrati željeznici - Prema tome slagač će biti odgovoran ako na vrijeme ne vrati željeznici